

MADE-BY Jaarverslag 2007.

MADE-BY goes international.

MADE-BY Jaarverslag 2007.

MADE-BY goes international.

Inhoud

Voorwoord.	5
1. Introductie door Nico Roozen, voorzitter.	6
2. Dit is MADE-BY. Missie en activiteiten.	8
2a. Marketing.	10
2b. Communicatie	12
2c. Ketenbeheer.	14
2d. Producentenontwikkeling.	32
3. Bestuur en organisatie.	34
4. Financieel verslag 2007.	36
5. Het netwerk van MADE-BY.	
Colofon	40

MADE-BY gaat internationaal.

Maatschappelijk verantwoord ondernemen is en blijft een hot issue in de mode-industrie. In het afgelopen jaar hebben talloze modemerken en retailers nieuwe stappen gezet naar een schonere en eerlijkere kledingproductie. De markt voor biologische katoen verandert in rap tempo van niche naar mainstream: in 2007 verdubbelde de verkopen wereldwijd bijna tot 2 miljard dollar. Bedrijven als C&A - dat zelfs Tv-commercials uitzond over biokatoen -, HEMA - met de Naturally HEMA collectie -, en Jack&Jones - met de JJ Eco lijn - produceerden voor het eerst biokatoenen collecties. C&A wil in 2008 naar 1% biologisch katoengebruik en naar 8% in 2010, goed voor 100 miljoen kledingstukken. Ook arbeidsomstandigheden in confectiefabrieken krijgen steeds meer aandacht. Bedrijven als Secon Group, Filippa K en IC Companys, moederbedrijf van MADE-BY deelnemer Jackpot, sloten zich recentelijk bij een sociale gedragscode aan.

De sterk toegenomen belangstelling voor maatschappelijk verantwoord ondernemen is ook MADE-BY niet ongemerkt voorbijgegaan. MADE-BY, eind 2004 gestart in de Nederlandse markt, wordt meer en meer benaderd door buitenlandse modemerken. Van de elf nieuwe deelnemers van het afgelopen jaar, zijn er vier van buiten Nederland, zoals het Deense dameslabel Jackpot, het Ierse Edun van popicoon Bono en het Duitse Norintra Pure Nature uit de Arcandor Group (voorheen Karstadt Quelle).

MADE-BY is van meet af aan opgezet als een internationaal label en heeft daarom afgelopen jaar besloten te starten met de internationale uitbreiding van haar activiteiten, om te beginnen in de zich snel ontwikkelende markten in Noord Europa: Duitsland, het Verenigd Koninkrijk en Scandinavië. Reeds in 2008 worden kantoren in Duitsland en het Verenigd Koninkrijk geopend. Scandinavië volgt een jaar later. Deze uitbreiding wordt mogelijk gemaakt door medefinanciering van de Europese Unie en de Stichting Doen.

Het jaarverslag 2007 biedt een terugblik zoals dat van MADE-BY verwacht mag worden, met transparante informatie over onze daden en doelen en met persoonlijke terugblikken van de makers achter de schermen. De duurzame progressie die de deelnemende merken soms met vallen en opstaan boeken, wordt in de MADE-BY scorekaarten getoond. Daarnaast meer over de flink toegenomen bekendheid van het MADE-BY label, het blauwe knoepje waaraan de collecties van de deelnemende merken te herkennen zijn.

Ik wens u veel leesplezier.

Mark Huis in 't Veld

Directeur Stichting MADE-BY Label

Mei 2008

1. Introductie door Nico Roozen

2007 lijkt een jaar van de doorbraak te zijn.

Als je er midden in zit, is dat moeilijk te zien. Maar de voortekenen lijken niet te bedriegen.

“De toekomst is aan gecertificeerde kleding”, vertrouwde een directeur van een groot kledingbedrijf mij onlangs toe. Inderdaad. De keuze voor het certificeren van kledingproductie wordt steeds breder gedragen. Er komen drie leidende certificeringssystemen op. Social Accountability International heeft een breed netwerk van gecertificeerde kledingfabrieken en een brede acceptatie in de markt, de deelname van marktpartijen aan Fair Wear is in het afgelopen jaar sterk gegroeid en het Business Social Compliance Initiative is de derde belangrijke speler in dit veld geworden. De stichting MADE-BY heeft in het afgelopen jaar een vergelijkende studie gedaan naar deze (en andere) initiatieven en een benchmark opgesteld. Op basis van deze vergelijking – een studie naar systeemverschillen en -overeenkomsten – heeft MADE-BY haar beleid in zake erkenning en samenwerking vastgesteld. Samenwerking die hopelijk ook de onderlinge erkenning en samenwerking tussen de verschillende certificeringsmodellen zal kunnen stimuleren. Een nuchtere analyse levert toch eigenlijk het beeld op dat de verschillen een gescheiden optrekken in certificeringsland niet meer rechtvaardigen.

Bij de hoopvolle opmars van certificering is een kritische kanttekening te plaatsen. Een omvangrijke impactstudie uit 2007 in het kader van het Britse Ethical Trading Initiative heeft aangetoond dat de maatschappelijke effecten van certificering vooralsnog beperkt zijn. Verbeteringen op de werkplek betreffen vooral zaken als de veiligheid, hygiëne en secundaire arbeidsvoorwaarden. Op twee belangrijke terreinen, een leefbaar loon en normale werktijden, is nauwelijks vooruitgang geboekt. Onderbetaling en inhumane overwerk blijven twee structurele problemen in de kledingindustrie. Ook is er onvoldoende empowerment. De positie van de werkers in de kledingindustrie en hun organisaties is niet structureel versterkt en daardoor blijven mistoestanden voortduren.

Binnen deze dynamiek heeft MADE-BY een eigen bijdrage. Als lerend netwerk van bedrijven, producenten en maatschappelijke organisaties is het een concept beyond certification. De basis van het model is weliswaar certificering van de productieketen, d.w.z. onafhankelijke controle op sociale en milieuverbetering. Erkenning van verschillende systemen is belangrijk; samenwerking en wederzijdse erkenning moet de proliferatie van systemen stoppen. Maar met alleen ‘controle’ komen we er niet. Teveel audits hebben te weinig verandering gebracht. Het is van belang dat modebedrijven hun orders bij voorrang plaatsen bij producenten die serieus werken aan verandering als incentive voor verandering, dat productieorders beter gespreid

worden over het jaar om de druk op overwerk weg te nemen, dat er betere prijzen betaald gaan worden om de internalisatie van sociale en milieukosten mogelijk te maken en dat maatschappelijke organisaties actief betrokken worden bij het creëren van een enabling environment.

Bovendien moet de ambitie van verduurzaming de gehele keten betreffen en bijvoorbeeld niet alleen het naaiatelier zoals bij de meeste certificeringsprogramma's het geval is. MADE-BY staat voor een ketenbenadering: van grondstof tot eindproduct. Dus daarom ook aandacht voor biologische katoen en duurzame verf- en printtechnieken. De vijftientig merken die inmiddels in het verband van MADE-BY samenwerken delen deze ambitie en werken vasthoudend aan geleidelijke verbeteringen in de keten. Als consument kunt u dit proces volgen. Door middel van de scorekaart kunt u volgen hoe ver een bepaald merk is. Verandering gaat gefaseerd, maar moet wel transparant zijn. MADE-BY heeft oog voor het creëren van een added value voor duurzame kledingmerken zodat er een economisch draagvlak is voor verduurzaming. Deze benadering maakt MADE-BY tot een unieke speler in de kledingbranche en een succes model van verandering.

Nico Roozen

bestuursvoorzitter
Stichting MADE-BY

2. DIT IS MADE-BY. Missie en activiteiten.

MADE-BY is een onafhankelijk consumenten label met als missie: duurzame kleding gemeengoed maken. Om deze missie uit te kunnen voeren werkt MADE-BY samen met modemerken, leveranciers en maatschappelijke organisaties, en stimuleert en faciliteert het verbeteringsproces in de kledingindustrie. MADE-BY helpt modemerken en -retailers bij het transparant maken van de productieketen en bij het stap voor stap verbeteren van de sociale, economische en ecologische omstandigheden in de keten.

Activiteiten

a. Marketing: het betrekken van zoveel mogelijk merken bij MADE-BY. In principe zijn alle modemerken of mode-retailers die een brug willen slaan tussen mode en duurzaamheid welkom bij MADE-BY. De drempel is laag, maar meedoen vraagt om commitment. MADE-BY streeft met haar deelnemers naar verbetering van de hele productieketen voor de complete collectie. Dat gaat stap voor stap. Per merk wordt gekeken naar haalbare doelen, die vervolgens worden vertaald naar een concreet actieplan. In de praktijk komt het neer op een omschakeling naar milieuvriendelijke materialen zoals biologisch geteelde katoen en samenwerking met sociaal betrouwbare leveranciers. Merken kunnen gebruik maken van het producentennetwerk van MADE-BY of eigen leveranciers voordragen voor verbetering.

b. Communicatie: het creëren van een consumentenvoorkeur. MADE-BY is een consumenten label (schaduwlabel) voor duurzaam producerende modemerken. MADE-BY ondersteunt merken bij het verbeteren van hun productie en de merken gebruiken MADE-BY om de consument te laten zien dat ze goed bezig zijn. Dankzij MADE-BY heeft de consument een groeiende keus aan verantwoord gemaakte kleren. De kleding van de aangesloten modemerken is te herkennen aan het blauwe knoopje van MADE-BY op hang tag of innaailabel. De boodschap van het blauwe knoopje luidt: dit merk produceert zijn collectie met respect voor milieu en makers.

c. Ketenbeheer: regisseren en transparant maken van duurzame verbeteringen in de productieketens. De afdeling Ketenbeheer regisseert, controleert en rapporteert de duurzame verbeterprocessen die achter de schermen van de merken plaatsvinden. Zodra een merk de licentieovereenkomst met MADE-BY heeft ondertekend, maakt MADE-BY samen met het merk een analyse van de productieketen. Verbeterstrategieën worden bepaald en een actieplan wordt opgesteld. Ieder jaar worden de resultaten vertaald naar scorekaarten die op de website en in het jaarverslag worden gepubliceerd. Op de website kan de consument ook terecht om via het Track & Trace-systeem de herkomst van een kledingstuk te achterhalen.

d. Producentenontwikkeling: het realiseren van een compleet aanbod aan gecertificeerde leveranciers. Het veldwerk dat komt kijken bij het verbeteren van milieu- en arbeidsomstandigheden in de kledingindustrie wordt uitgevoerd in samenwerking met ontwikkelingsorganisatie Solidaridad en met internationaal erkende keurmerken (zoals SA8000 en EKO). Via deze partners is MADE-BY betrokken bij biologische-katoenprojecten in India, Peru en Noord-Afrika, waar ook gecertificeerde fabrieken aanwezig zijn. Het producentennetwerk van MADE-BY wordt uitgebreid met Turkse, Chinese en Oost-Europese leveranciers.

2a. Marketing.

Doel: betrekken van zo veel mogelijk nieuwe modemerken en retailers bij MADE-BY

Resultaat: elf nieuwe modemerken hebben zich in 2007 aangesloten

Groei in de markt. De groeiende bewustwording bij consument en bedrijf ten aanzien van duurzaamheid was afgelopen jaar goed te merken. MADE-BY zat met veel modemerken en retailers om de tafel om te bespreken wat duurzame productie voor hen zou kunnen betekenen. Zowel kleine nationale spelers, als grote internationale retailers waren hierbij aanwezig. De belangrijkste vraag was niet langer “Waarom zou ik me bezig moeten houden met duurzaamheid?”, maar “Hoe zou ik duurzaamheid vorm kunnen geven in mijn bedrijf?”. De grotere merken en retailers die zich in de afgelopen jaren nog wat afwachtend hadden opgesteld, werden in 2007 enthousiaste gesprekspartners van MADE-BY. Veel spelers in de kledingmarkt lanceerden in 2007 ontwerpen van biologisch katoen en ook de aandacht voor sociale omstandigheden in de productieketen nam toe. Als belangrijkste waarden van het MADE-BY concept werden genoemd: de brede aanpak (sociaal en milieu), de praktische ondersteuning en de consumenten-communicatie door het Track & Trace systeem. In 2007 werden elf merken lid, en stond de teller op 31 december op vijftientig leden.

Internationalisering. 2007 was bovenal het jaar van de internationalisering. Het Deense label Jackpot, het Duitse Norintra Pure Nature en het Ierse Edun, bekend van oprichters Bono and Ali Hewson, werden lid. Het Engelse merk Komodo besloot zich aan te sluiten per 1 januari 2008. Behalve de nieuwe leden werden relaties aangeknoopt met merken uit Duitsland, Engeland, Denemarken, België en de VS. In november organiseerde MADE-BY de eerste MADE-BY round table; een bijeenkomst waar diverse modemerken uit binnen- en buitenland van gedachten wisselden over de aanpak van duurzaamheidsvraagstukken in de praktijk.

Samenwerking. MADE-BY gaf het afgelopen jaar ook de samenwerking met haar Amerikaanse partnerorganisatie Organic Exchange verder vorm. MADE-BY en Organic Exchange zetten samen marktonderzoek op naar de potentie voor duurzame mode in Europa, en ontwikkelden een nieuw trainingsprogramma voor merken en retailers, dat in 2008 van start is gegaan. De samenwerking heeft als doel de markt voor duurzame en biologische textiel in Europa verder te vergroten. Daarnaast zullen beide partijen Europesemerken en retailers, die willen starten met een duurzaamheidsprogramma, voorzien van informatie en ondersteuning. In het kader van deze samenwerking was MADE-BY ook op de Organic Exchange conferentie in Californië prominent aanwezig.

Flexibele service. In een strategische vernieuwingsslag heeft MADE-BY tegen het einde van 2007 haar concept flexibeler gemaakt. De service aan merken en retailers concentreert zich nu in de eerste plaats op het label-concept en de blauwe knoop. Het label-concept bestaat uit een informatief kledinglabel voor consumenten, de scorekaarten op de website en het Track & Trace systeem. Het label-concept is een uniek middel voor modemerken om de transparantie te vergroten: ieder aangesloten merk kan met dit concept zijn commitment tonen en de vorderingen laten zien met de scorekaarten en het Track & Trace systeem. Dit labelconcept wordt indien nodig ondersteund door programma's ter verbetering van sociale en milieumstandigheden in de productieketen, die worden aangepast aan de wensen van het merk. Deze flexibilisering maakt het mogelijk de ondersteuning beter aan te passen aan de situatie van elk merk en tevens toegevoegde waarde te bieden op bestaande duurzaamheidsinitiatieven in de markt.

MADE-BY on the road.

20-21 januari: Modefabriek, Amsterdam, Nederland

25 april: Environmental Justice Foundation Cotton Roundtable, London, UK

22 mei: Schoonvisie event, Bruchem, Nederland

25 mei: Social Entrepreneurship Conference, Lissabon, Portugal

29 oktober - 1 november: Organic Exchange Global Conference, Monterey, VS

31 oktober: Ethical Supply Chain Summit, Amsterdam, Nederland

Ann Hage Thomsen

design Manager, Jackpot:

“Met zorg voor mens en milieu produceren vraagt tijd en geduld. En hoewel dat moeilijk te combineren is met de mode-industrie en deadlines, past duurzaam produceren perfect bij de filosofie van Jackpot. Ik ben er trots op dat Jackpot bij de eerste grote commerciële bedrijven hoort die verantwoordelijkheid nemen voor hun productie.”

Evelien Vlasblom

oprichter Moodstreet en Little Feet:

“Duurzaamheid betekent voor ons handelen met hart en geweten. Als we tijdens een inkoopreis een fabriek bezoeken, willen we de werkers graag recht in de ogen kunnen kijken.”

Christian Kemp-Griffin

CEO, Edun:

“Onze bedrijfsfilosofie is erop gericht om producten daar te produceren waar de meeste behoefte is aan werkgelegenheid. Wij gaan niet op zoek naar kwaliteit voor de laagste prijs en de kortste lead-time. Voor ons is duurzaamheid het startpunt van de collectie. Dat zou voor elk bedrijf een normaal uitgangspunt moeten zijn.”

2b. Communicatie.

Doel: het creëren van naamsbekendheid van MADE-BY en consumentenvoorkeur voor duurzaam geproduceerde kleding van de merken van MADE-BY.

Resultaat: landelijke aandacht voor MADE-BY en het blauwe knoopje middels de campagne Push this button. Show you care!. De naamsbekendheid van MADE-BY is gestegen van 3% in januari 2007 naar 8% in januari 2008 (Intomart GfK)

Push this button. Show you care! MADE-BY wil de markt voor duurzaam geproduceerde mode vergroten. Een belangrijke doelgroep is de kledingconsument. Om de herkenbaarheid van de bij MADE-BY aangesloten modemerken groter te maken, bevestigen de merken het blauwe knoopje aan hun kleding. Door het blauwe knoopje ziet de consument in één oogopslag: dit kledingmerk is oké.

In 2007 is opnieuw een campagne gevoerd – met financiële steun van NCDO en het Ministerie van VROM - om MADE-BY en het knoopje meer bekendheid te geven, bestaande uit:

- Viral game. Via E-mail werden mensen uitgenodigd om mee te doen aan een spel op de website van MADE-BY, met de blauwe knoop in de hoofdrol. Door het spel te spelen en door te sturen aan vrienden maakten de deelnemers kans op een reis naar Tibet. Door deze actie werd websitebezoek gegenereerd en kwamen diverse (nieuwe) doelgroepen met MADE-BY in contact. De viral game werd in oktober 2007 gelanceerd en werd meer dan 30.000 keer gespeeld.
- Mediacampagne. Ter promotie van de website www.made-by.nl en de viral game, vond in het najaar van 2007 een mediacampagne plaats waarbij verschillende middelen werden ingezet: advertenties in kranten en magazines (2,4 mln contacten), radiospots (bereik 41% van de Nederlanders ouder dan 10 jaar) en een internet campagne (: 2,6 mln contacten).
- Evenementen. Het MADE-BY knopenteam heeft diverse festivals, feesten, mode beurzen en conferenties bezocht en het knoopje bij consumenten opgehaald. Met het knoopje lieten de consumenten hun waardering zien voor schone en eerlijke kledingproductie.

Retailcampagne. Ook winkeliers werden in het communicatieplan van MADE-BY betrokken. In september 2007 vond een speciale retailcampagne plaats, gericht op modewinkels die één of meerdere bij MADE-BY aangesloten merken verkopen. Alle verkooppunten kregen een raamsticker aangeboden in de vorm van een blauwe knoop, om de consument te laten zien dat ze duurzame kleding verkopen. Daarnaast konden winkeliers een promotiepakket aan te vragen. Ongeveer 70% van de benaderde winkeliers heeft de sticker gebruikt en 15% heeft het promo-

tiepakket aangevraagd. De retailcampagne vond in dezelfde periode plaats als de mediacampagne zodat beide campagnes elkaar versterkten.

Transparantie.

- In 2007 maakten zes merken gebruik van het Track & Trace systeem voor consumenten. Met het Track & Trace systeem is een deel van de collectie traceerbaar en kunnen consumenten met een speciale code in het kledingstuk, op internet na gaan waar en door wie het kledingstuk is geproduceerd.
- De vorderingen die de merken boeken op het gebied van milieu en sociale omstandigheden worden aan het eind van elk kalenderjaar vertaald naar scorekaarten. Het aantal merken waarvan scorekaarten gepubliceerd worden is gestegen van vijf in 2006 naar dertien in 2007.
- Het jaarverslag van 2006 met onder andere informatie over de duurzame progressie van de merken werd gepubliceerd in mei 2007 en verstuurd naar alle relaties van MADE-BY. Alle jaarverslagen van MADE-BY zijn te downloaden via de website.

Meer.

- Vrije publiciteit in Nederlandse media: kranten, tijdschriften, op internet, radio en tv. Bereik: 14 miljoen.
- Co-branding met de merken via websites, brochures, producten, evenementen, PR en POS-materiaal.
- Deelname aan beurzen en symposia door presentaties, stands, shows en andere activiteiten.

Mark Bloom

directeur Komodo:

"Ik kan wel zeggen dat Komodo een duurzaam label is, maar gelooft de consument dat? MADE-BY is als een certificaat voor ons en bewijst aan de consument dat we een fair label zijn. Het Track&Trace systeem stelt mensen in staat de herkomst van hun kleding te achterhalen en wij geloven dat dat heel belangrijk is."

Barry Kooijmans

directeur Nomad:

"Eind jaren tachtig zag je er als reiziger bij wijze van spreken niet uit. De kleren moesten op de eerste plaats sterk en functioneel zijn. Die tijd is voorbij. De functionele markt kan niet meer zonder mode. Je

wilt er in dat restaurantje aan de andere kant van de wereld toch ook leuk uitzien?"

Mark Huis in 't Veld

directeur MADE-BY:

"Bijna 80% van de consumenten vindt duurzaamheid belangrijk, maar de groep die daarvoor speciaal daarvoor naar de winkel rent, is heel beperkt. Daarom moet het in de eerste plaats een modeproduct zijn. Anders mis je het grote publiek. En zonder het grote publiek, kun je geen grote dingen veranderen."

2c. Ketenbeheer.

Doel: het regisseren, monitoren en transparant maken van duurzame verbeteringen in de productieketens van de MADE-BY modemerken. .

Resultaten:

- Actieplannen: voor vierentwintig (van de vijfentwintig) aangesloten modemerken is een actieplan opgesteld.
- Het aantal merken waarvoor een scorekaart is gepubliceerd is gestegen van vijf naar dertien.
- In 2007 werken zeven modemerken met het Track & Trace system. In de keten werken tweeëntwintig partijen met Track & Trace: tien naaifabrieken, zes spinners en zes boerenorganisaties.

Werkwijze: van contract tot scorekaart. De afdeling Ketenbeheer (Supply Chain) van MADE-BY regisseert, controleert en rapporteert de duurzame verbeterprocessen die achter de schermen van de merken plaatsvinden. De werkwijze is als volgt: nadat een merk de licentieovereenkomst met MADE-BY heeft ondertekend, maakt MADE-BY een analyse van de productieketen. Samen met het merk bepaalt MADE-BY vervolgens de verbeterstrategieën voor de toekomst. Deze worden vastgelegd in het actieplan. Gedurende het jaar wordt de voortgang van dit actieplan gemonitord en bijgestuurd waar nodig. Aan het eind van elk kalenderjaar bekijkt MADE-BY of de doelstellingen gehaald zijn. De resultaten worden vertaald naar scorekaarten die op de website en in het jaarverslag worden gepubliceerd.

Het actieplan wordt per jaar aangepast en richt zich op drie onderwerpen:

1. Sociale omstandigheden.

MADE-BY zet zich in voor de verbetering van sociale omstandigheden in de hele productieketen. De focus ligt in de eerste plaats op het laatste gedeelte van het productieproces waar de stoffen tot kledingstukken worden verwerkt: de naaiateliers. Dit is het meest arbeidsintensieve deel van de productieketen en hier vinden de grootste problemen met arbeidsomstandigheden plaats. Om dit deel te verbeteren, kan een merk overstappen naar een gecertificeerde producent in het netwerk van MADE-BY of kan het, bijgestaan door MADE-BY, bestaande leveranciers onder-

steunen bij het verbeteren van de arbeidsomstandigheden en het verkrijgen van een certificering. In 2007 heeft MADE-BY twee beleidsstukken opgesteld die haar werkwijze voor het verbeteren van de sociale omstandigheden verduidelijkt:

- **Benchmark Social standards.** Er zijn verschillende monitoring en certificeringssystemen voor het verbeteren van arbeidsomstandigheden. MADE-BY heeft zes internationaal erkende codes geselecteerd die veelvuldig door de mode-industrie gebruikt worden. Deze zes codes zijn gebaseerd op normen die de ILO (International Labor Organisation) heeft opgesteld inzake kinderarbeid, salaris, werktijden, lidmaatschap van vakbonden en veiligheid op de werkplek. In de MADE-BY Benchmark Social Standards worden de zes verschillende codes vergeleken en geclassificeerd op basis van hun effectiviteit.

Code Classification:

- **A (highest):** ETI, FWR, SA8000 + production in developed countries where government effectiveness and institutional capacity is on sufficient level
- **B:** FLA, BSCI
- **C:** WRAP
- **Non-certified (lowest):** Non certified or monitored factories

MADE-BY begeleidt de bij haar aangesloten merken om de beste passende code voor de productieketen en individuele leveranciers te selecteren. MADE-BY zal altijd er naar toe werken om de codes die het hoogste scoren in de Benchmark Social Standards bij de leveranciers te implementeren. *De volledige Benchmark Social Standards is te downloaden op www.made-by.nl.*

- **Sociaal beleid in ontwikkelde landen.** MADE-BY gaat er vanuit dat het beschermen van de rechten van werknemers een lokale verantwoordelijkheid is. Alleen wanneer overheden, werknemersorganisaties en werkgevers nalaten om de bescherming van werknemers te organiseren, is social auditing nodig om de werknemers te beschermen. In ontwikkelde landen waar de effectiviteit van de overheid en de capaciteit van werknemersorganisaties voldoende is, is het niet noodzakelijk of efficiënt om social audits uit te voeren. Goed functionerende overheden en werknemersorganisaties in die landen verzekeren de arbeiders van goede sociale arbeidsomstandigheden. MADE-BY heeft een methode ontwikkeld om onderscheid te kunnen maken tussen ontwikkelde landen waar werknemersrechten voldoende beschermd zijn en landen waar het ontbreekt aan voldoende bescherming. Tot de eerste categorie behoren onder andere de EU-landen (excl. Roemenië en Bulgarije), Japan, Canada, Australië en Nieuw-Zeeland. Leveranciers in deze ontwikkelde landen zijn niet verplicht om een sociale certificering te behalen. Leveranciers in deze landen worden voor wat betreft sociale omstandigheden op hetzelfde niveau ingeschaald als gecertificeerde leveranciers in niet-ontwikkelde landen (= klasse A). In beide gevallen gaat het om het verlagen van het risico, niet om het uitsluiten ervan. Schendingen van internationale wetgeving zal incidenteel gemeld worden in ontwikkelde landen. Als de situatie in een fabriek niet voldoet aan de standaarden zullen MADE-BY en het betreffende merk samen een oplossing zoeken voor de

gemelde schendingen. In overleg met de leverancier en lokale werknemersverenigingen zullen gepaste maatregelen genomen worden. *Het beleidsstuk 'Social policy in developed countries' is te downloaden op www.made-by.nl*

2. Milieuomstandigheden.

MADE-BY vraagt elk deelnemend merk waar mogelijk om conventionele katoen te vervangen door biologische katoen die volgens IFOAM-normen is geteeld en gecertificeerd. Het plan van aanpak geeft aan hoe het aandeel biokatoen in de collectie kan toenemen. De volgende stap is om ook andere materialen zoals leer, wol en fleece te vervangen door duurzamere varianten. Naast het stimuleren van het gebruik van duurzame materialen in de collectie is MADE-BY momenteel ook bezig om de rest van de zogenaamde 'natte' productieprocessen milieuvriendelijker in te richten. Hierbij kan gedacht worden aan bijvoorbeeld waste reduction, smarter water management, milieuvriendelijke kleurstoffen.

3. Traceerbaarheid.

Het Track & Trace-systeem van MADE-BY maakt de productie van een kledingstuk, van grondstof tot eindproduct, transparant en kan zo de gecertificeerde herkomst van kleren vaststellen. Uitgangspunt is dat een productieketen traceerbaar wordt gemaakt zodra verbeteractiviteiten in de productieketen van een merk zijn doorgevoerd. Het systeem is ontwikkeld in samenwerking met Historic Futures uit de UK en de Amerikaanse collega-organisatie Organic Exchange (OE werkt met vele bedrijven samen, waaronder Nike, Patagonia, H&M). Het Track & Trace-systeem wordt continue verbeterd met als doel marktleider te zijn en te blijven. Het systeem is een unicum in de modewereld. Aan dit systeem is de MADE-BY Track & Trace consumenten website gekoppeld. Middels de MADE-BY Track & Trace code in of aan het kledingstuk kan de consumenten op internet zien waar en door wie het kledingstuk geproduceerd is.

Scorekaarten. De vorderingen die de merken boeken op het gebied van milieu en sociale werkomstandigheden worden aan het eind van elk kalenderjaar vertaald naar twee scorekaarten per merk. De scorekaarten beslaan een periode van een jaar, van 1 januari tot 31 december. Alleen van de merken die gedurende die hele periode lid waren van MADE-BY worden scorekaarten gepubliceerd.

De scorekaarten laten de volgende resultaten zien:

- Milieu: deze scorekaart laat zien hoe groot het aandeel biokatoen in de collectie van afgelopen jaar was ten opzichte van het totaal gebruikte katoen in de collectie. Daarnaast wordt het gebruik van biokatoen in absolute aantallen (kilo's gebruikte katoen) weergegeven.
- Sociale arbeidsomstandigheden: deze scorekaart laat zien welk percentage van de collectie bij gecertificeerde leveranciers geproduceerd is. Hierbij wordt een onderscheid gemaakt tussen drie klassen. (zie hierboven: Benchmark Social Standards)

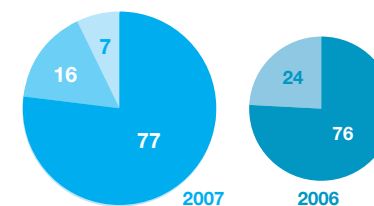
De scorekaarten zijn voor iedereen toegankelijk op de website van MADE-BY, www.made-by.nl.

MADE-BY score Alchemist

Sociaal gecertificeerd

% van totale collectie

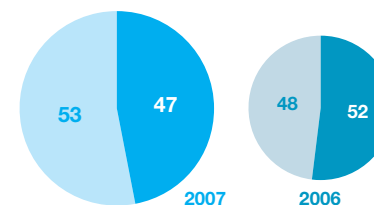
- klasse A
- klasse B
- klasse C
- niet gecertificeerd

Biologische katoen

% van totale katoencollectie

- biologisch / in conversie
- conventioneel

Biologische katoen gebruikte hoeveelheid

= 5000 kilo

Sociale omstandigheden. Alchemist produceert een groot deel van de collectie in Europese landen waar de arbeidsomstandigheden in de gaten gehouden worden door goed functionerende overheden en vakbonden. Voor deze landen heeft MADE-BY de zogenaamde 'Social Policy in Developed Countries' geformuleerd zoals toegelicht op pagina 15.

De T-shirts van biologische katoen zijn geproduceerd door een sociaal gecertificeerde Peruaanse leverancier. Ruim 90% van de collectie is dus onder goede arbeidsomstandigheden gemaakt.

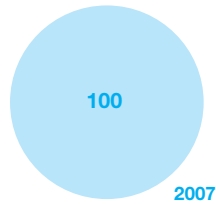
Milieu omstandigheden. Alchemist is er in geslaagd om in 2007 al haar T-shirts te laten maken van biologische katoen uit Peru. Dit betekent dat al voor de helft van de artikelen waarin Alchemist katoen verwerkt, biologische katoen is gebruikt.

MADE-BY score Circle of Trust

Sociaal gecertificeerd

% van totale collectie

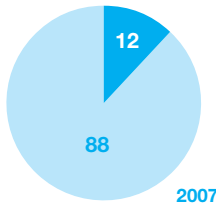
- klasse A
- klasse B
- klasse C
- niet gecertificeerd

Biologische katoen

% van totale katoencollectie

- biologisch / in conversie
- conventioneel

Biologische katoen gebruikte hoeveelheid

± 1275 kilo

= 5000 kilo

Sociale omstandigheden. Circle of Trust heeft het afgelopen jaar haar collectie aangepast en gaat zich focussen op modieuze jeans. Voor de productie hiervan is Circle of Trust overgestapt naar een nieuwe leverancier in China. 2007 heeft daardoor voor Circle of Trust in het teken gestaan van het opbouwen van een goede relatie met deze nieuwe leverancier. In 2008 zal een eerste scan gemaakt worden van de sociale arbeidsomstandigheden van dit naaiatelier zodat deze leverancier, indien nodig, begeleid kan worden bij het verbeteren van de werkomstandigheden.

Milieu omstandigheden. In het eerste kwartaal van 2007 heeft Circle of Trust nog tops geproduceerd. Deze tops zijn gemaakt met 100% biologisch katoen. Vervolgens is Circle of Trust zich gaan richten op het verder ontwikkelen van hun jeanslijn. In 2008 gaat het merk in deze collectie gebruik maken van biologisch katoen.

MADE-BY

Track&Trace.®

--- Volg het spoor van je kleren! ---

Welkom bij
MADE-BY
Track & Trace!

Met het MADE-BY Track & Trace systeem kun je de partijen achterhalen die betrokken zijn geweest bij de productie van een bepaald kledingstuk. Een ideaal systeem om de duurzaamheidsclaims van kledingmerken te controleren. Maar ook een belangrijke informatiebron voor consumenten die geïnteresseerd zijn in de achtergrond van de kledingindustrie. Veel kleding van merken die aangesloten zijn bij MADE-BY is al te traceren met het Track & Trace systeem. Op het label in het kledingstuk staat de MADE-BY code die ingevoerd kan worden op internet. Na invoering en een paar seconden wachttijd, verschijnen foto's en teksten van de makers van de kleding. Door een koppeling met Google Maps kan één druk op de knop tevens de locatie van fabriek of plantage opgevraagd worden.

Ga naar www.made-by.nl voor het online Track & Trace systeem.

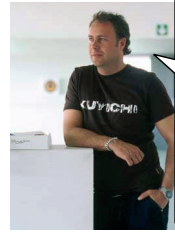

We hebben vier verschillende ketens geselecteerd. Welk spoor wil je volgen?

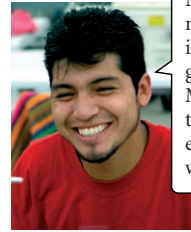

Kuyichi, Haarlem

Tony Tonnaer, algemeen directeur Kuyichi

Afgelopen collecties hebben we veel bereikt, maar niet alles van Kuyichi kan in één keer op een 100 procent schone en eerlijke manier worden gemaakt. Daar doen we niet geheimzinnig over. Transparantie hoort bij het concept.

Jorge Alacute de la Cruz, naaier, Limatex, Lima, Peru

Natuurlijk ben ik blij met dit werk, want ik kan hierdoor mijn gezin onderhouden. Maar ik doe er wel een technische studie naast en droom van een werkplaats aan huis.

Ondertussen in Canete, Peru. 16.00 uur

Carlos Tomas, katoenplukker Oro Blanco, Cañete, Peru

Plukken betaalt redelijk en is gezellig. Eerst werkte ik in de asperges en daar heb ik veel vrienden aan overgehouden. We zijn een rondtrekkende familie geworden. Vindt een van ons nieuw werk, dan neemt hij de anderen mee.

MADE-BY code B06-060150

Jackpot, Kopenhagen, Denemarken

Ann Hage Thomsen, design manager Jackpot

Met zorg voor mens en milieu produceren vraagt tijd en geduld. En hoewel dat moeilijk te combineren is met de mode-industrie en deadlines, past duurzaam produceren perfect bij de filosofie van Jackpot.

Mrs. Babli, draadjesknipster Ginini Filaments, Uttar Pradesh, India

Ik werk nu ongeveer zes maanden bij Ginini Filaments. Ik vind mijn werk leuk omdat het me de mogelijkheid biedt te leren. Daarnaast betalen ze een goed salaris en zijn de werkuren goed.

Ondertussen in India, Tirupur. 9.15 uur: schoolkinderen

Mrs. Anbuarasi, hoofd inpakafdeling Thambi Modern Spinning Mills, Salem, India

Mijn oudere zus werkte al bij Thambi en ik ben haar gevolgd. Twee maanden geleden heb ik promotie gekregen en nu ben ik hoofd inpakafdeling. Ik ben heel tevreden met mijn baan en de omstandigheden bij Thambi!

Rajesh Panwar, directeur Raj EcoFarms, Khargone, India

Ik vind het belangrijk om actief bezig te zijn met het motiveren van boeren en het verhogen van hun capaciteit door kennis met hen te delen.

MADE-BY code A23261001

Imps&Elfs, Amsterdam

Fons Cohen, directeur Imps&Elfs

Door MADE-BY hebben we direct contact met onze biologische katoenleveranciers in Peru. Die betrokkenheid voelt goed en wordt gewaardeerd door onze klanten - die zeer kritisch en bewust zijn.

Sentamil Selvan, knipper Tubeknit, Tirupur, India

Dit jaar ben ik voorzitter van de werknemerscommissie. De werknemers komen naar ons toe als ze problemen hebben met het werk. Ook controleren we of aan de basisbehoeftes wordt voldaan.

Ondertussen in Bombay, India. 13.00 uur

K. Rajeswari, spoelwinder Super Spinning Mills, Ciombatore, India

Het spinnen op de 'Charka' manier is een traditie in mijn familie, daarom is dit werk vrij makkelijk voor mij.

Sidam Bhim Bhai, katoenteler Chetna Organic, Hyderabad, India

Als ik dorpen bezoek om voorlichting te geven, begin ik altijd met de voordelen van biologische landbouw. In het begin reageerden mensen sceptisch op mijn verhaal, maar de laatste tijd zijn steeds meer boeren geïnteresseerd.

MADE-BY code 81Y505

M'Braze, Amsterdam

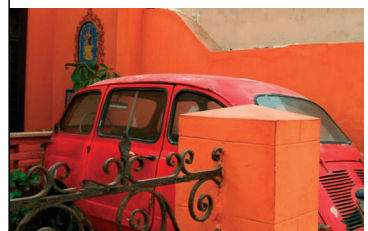
Erik de Wit, mede-oprichter M'Braze

Onze doelgroep heeft zin in een merk dat een mooi en betaalbaar product levert en op een verantwoorde manier zijn collecties vervaardigt. M'BRAZE is zo'n merk.

Noelia Zuniga Cama, naaister Franky & Ricky, Arequipa, Peru

Ik houd van dit vak en het lijkt me geweldig om over een jaar of tien mijn eigen machines te hebben en zelf opdrachten uit te voeren. Dan zou ik werk kunnen uitbesteden aan mijn tantes en zussen die wel geschoold zijn maar helaas geen werk hebben.

Ondertussen in Lima, Peru. 11.30 uur

Pascual Sanchez Cuscano, katoenboer Oro Blanco, Cañete, Peru

Sinds ik biologische katoen verbouw is mijn grond sterker geworden. Afgelopen jaar was een heel goede oogst. De extra inkomsten heb ik in het bedrijf gestopt, maar ik heb ook de badkamer afgemaakt en schoolspullen voor de kinderen gekocht.

Hier eindigt het spoor. Ga naar www.made-by.nl om een ander spoor te volgen, met of zonder MADE-BY code.

MADE-BY code PO MB5

Ga naar made-by.nl en maak kans op een avontuurlijke reis naar het dak van de wereld: Tibet!

Ain't no mountain high enough.

Voor MADE-BY-merken is geen berg te hoog. Het zijn pioniers in duurzaam produceren; zij zien het als een uitdaging om hun collecties te maken met respect voor mens en milieu. De weg naar boven is lang en niet zonder obstakels, maar het uitzicht vanaf de top is adembenemend: een schonere wereld en een beter leven voor werknemers in de kledingindustrie. Ga mee naar de top en kies voor MADE-BY. Je herkent de MADE-BY-merken aan het blauwe knoopje: hét herkenningsteken voor duurzaam geproduceerde mode.

supported by neco

United brands for a better world.
Want to know more? Go to: www.made-by.nl

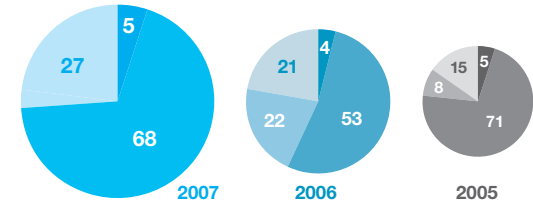
Alchemist / Boycot.it / Circle of Trust / Edun / Hupsakee / Imps & Elfs
Inti Knitwear / Intoxica / It's Mi / Jackpot / Kidscase / Kuyichi / Le Big / M'Braxe
Mim-pi / Nomad / Norintra Pure Nature / 100% Organic cotton / Rianne de Witte
Suite69 / TCC / Tuff

MADE-BY score Imps&Elfs

Sociaal gecertificeerd

% van totale collectie

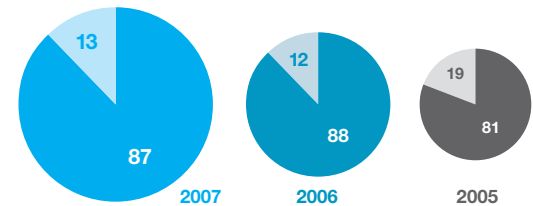
- klasse A
- klasse B
- klasse C
- niet gecertificeerd

Biologische katoen

% van totale katoencollectie

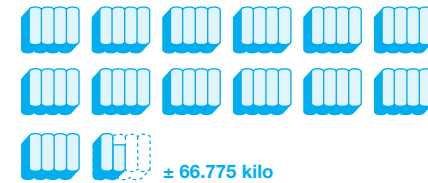
- biologisch / in conversie
- conventioneel

Biologische katoen

gebruikte hoeveelheid

= 5000 kilo

Sociale omstandigheden. Imps&Elfs heeft afgelopen jaren al laten zien dat het produceren onder de juiste arbeidsomstandigheden belangrijk vindt. Ook in 2007 laat Imps&Elfs een mooie constante score zien met een lichte stijging ten opzichte van vorig jaar in de twee hoogste klassen. Tevens heeft Imps&Elfs in 2007 haar collectie verrijkt met denim artikelen waarvoor de gewerkt wordt met een aantal nieuwe leveranciers in Turkije. Deze leveranciers zijn nog niet sociaal gecertificeerd waardoor ook het percentage voor 'niet-gecertificeerde leveranciers' iets is toegenomen.

Milieu omstandigheden. Wat betreft het gebruik van organic cotton scoort Imps&Elfs ook dit jaar maar liefst 88% over hun totale katoenen collectie. Door al ruim drie opeenvolgende jaren veel aandacht te geven aan het gebruik van biologisch katoen in hun collectie, is deze milieuvriendelijke oplossing standaard geworden in de bedrijfsvoering van Imps&Elfs. Dit heeft er zeker toe bijgedragen dat het merk er dit jaar ook in geslaagd is om al direct de nieuwe denims collectie deels met biokatoen te produceren. Naast het werken met biologisch katoen werkt Imps&Elfs samen met hun belangrijkste leverancier in India aan een uitgebreid programma om ook de verwerking van deze biologische katoen zo milieuvriendelijk te laten verlopen door energie- en waterbesparingen en met de aanvraag van het label EU Ecolabel Textiles; milieustandaard voor de productieprocessen zoals wassen, verven en finishen.

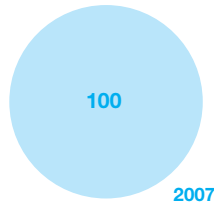
(Deze MADE-BY advertentie was onderdeel van de najaarscampagne 2007 en is geplaatst in diverse Nederlandse bladen.)

MADE-BY score Inti Knitwear

Sociaal gecertificeerd

% van totale collectie

- klasse A
- klasse B
- klasse C
- niet gecertificeerd

Biologische katoen

% van totale katoencollectie

- biologisch / in conversie
- conventioneel

Inti Knitwear heeft geen biologische of conventionele katoen gebruikt in de collecties van 2007.

Sociale omstandigheden. Inti Knitwear produceert al haar items in Ecuador en maakt hierbij veel gebruik van thuiswerkers. In dit concept komen de werkers (veelal vrouwen) naar de fabriek om de nieuwste ontwerpen te bekijken en de juiste bijbehorende garens uit te zoeken. Zij gaan dan weer naar huis om thuis deze ontwerpen te produceren. Deze methode werkt erg goed in de hooglanden van Ecuador. Echter door de individuele werkwijze bestaan er momenteel geen sociale monitoring of certificatie mechanismen om te controleren / verifiëren of de werkomstandigheden goed zijn en scoort Inti dus 100% non-certified binnen het MADE-BY scoringsmodel.

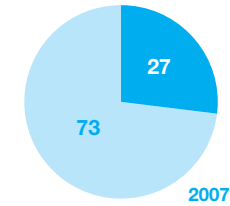
Milieu omstandigheden. In 2007 heeft Inti Knitwear voornamelijk gewerkt met wol afkomstig van het Merino schaap of de Alpaca. MADE-BY verwacht deze materialen volgend jaar ook te kunnen scoren op duurzaamheid. Echter, Inti Knitwear is van plan om ook een aantal items van katoen te gaan produceren en heeft al een aantal samples gemaakt van biologisch katoen afkomstig uit Peru. Het is de verwachting dat in de 2008 collectie ook items van biologisch katoen te vinden zijn.

MADE-BY score Intoxica

Sociaal gecertificeerd

% van totale collectie

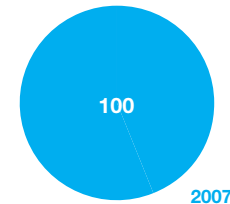
- klasse A
- klasse B
- klasse C
- niet gecertificeerd

Biologische katoen

% van totale katoencollectie

- biologisch / in conversie
- conventioneel

Biologische katoen gebruikte hoeveelheid

± 610 kilo

= 5000 kilo

Sociale omstandigheden. In 2007 heeft Intoxica haar jeans bij een supplier in Tunesië geproduceerd. Deze supplier heeft in het verleden een verbeterprogramma opgestart om de werkomstandigheden te verbeteren. Dit heeft echter niet geresulteerd in een sociaal certificaat. Per 2008 heeft Intoxica haar productie van jeans verplaatst naar een supplier in Europa. Ook haar overige items worden door leveranciers in Europa geproduceerd. De werkomstandigheden in Europa zijn over het algemeen op minimaal hetzelfde niveau als bij suppliers elders met een sociale certificering.

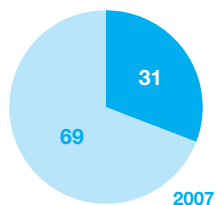
Milieu omstandigheden. Intoxica is een van de voorlopers op het gebied van het gebruik van milieuvriendelijke materialen. Dit blijkt uit het feit dat de gehele collectie van Intoxica is gemaakt van biologisch katoen, biologisch linnen, Merino wol en bamboe. Daarnaast hecht Intoxica veel waarde aan de verdere milieuvriendelijke verwerking van de materialen tot doek. Het Japanse denimdoek wordt bijvoorbeeld ambachtelijk geweven, zonder chemicaliën gewassen en op een milieuvriendelijke manier geverfd.

MADE-BY score Kidscase

Sociaal gecertificeerd

% van totale collectie

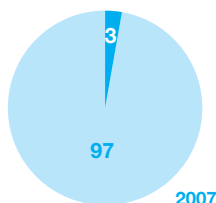
- klasse A
- klasse B
- klasse C
- niet gecertificeerd

Biologische katoen

% van totale katoencollectie

- biologisch / in conversie
- conventioneel

Biologische katoen gebruikte hoeveelheid

 = 5000 kilo

Sociale omstandigheden. Kidscase produceert een deel van haar collectie in Polen en Portugal. Dit heeft geleid tot een score van 31% op het gebied van sociaal verantwoorde productie.

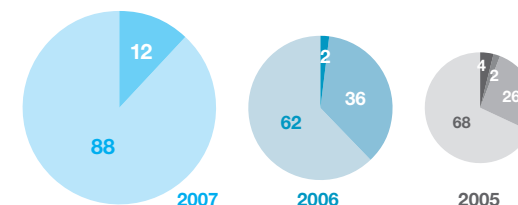
Milieu omstandigheden. Een eerste stap bij het integreren van biologische katoen is gerealiseerd. De sokken en maillots van Kidscase werden geproduceerd met biologische katoen gesponnen in Portugal. In 2008 zal Kidscase ook biologische katoen opnemen in andere artikelen van haar collectie.

MADE-BY score Kuyichi

Sociaal gecertificeerd

% van totale collectie

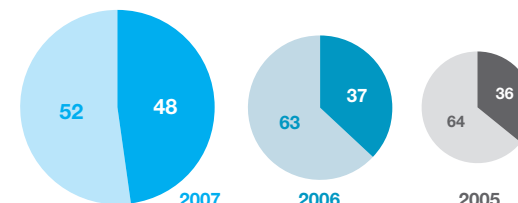
- klasse A
- klasse B
- klasse C
- niet gecertificeerd

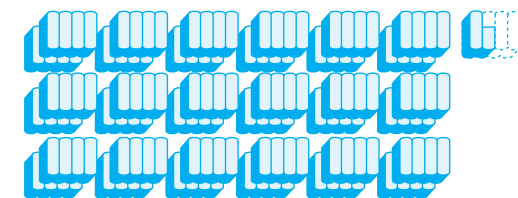
Biologische katoen

% van totale katoencollectie

- biologisch / in conversie
- conventioneel

Biologische katoen gebruikte hoeveelheid

 = 5000 kilo

Sociale omstandigheden. Kuyichi laat in 2007 een daling zien in haar score voor sociale werkomstandigheden. Een van de oorzaken hiervan is dat Kuyichi vanwege de lage volumes, afscheid heeft moeten nemen van een SA8000 gecertificeerde leverancier in India. Daarnaast heeft Kuyichi de aantallen die zij produceert bij een van haar key suppliers in Peru uit voorzorg omlaag moeten brengen en moeten onderbrengen bij een andere, nog niet gecertificeerde leverancier in Peru. De reden hiervoor is dat de betreffende key supplier in zwaar weer terecht is gekomen en niet kon garanderen dat zij alle orders konden produceren. Helaas heeft deze leverancier begin 2008 haar faillissement moeten aankondigen. Om de sociale werkomstandigheden in haar productieketens te verbeteren is Kuyichi in 2007 met een intensief project gestart waarbij zij haar belangrijkste leverancier van denims gaat ondersteunen om het SA8000 certificaat te behalen.

Milieu omstandigheden. In 2007 maakt Kuyichi een sprong voorwaarts wat betreft het gebruik van biologisch katoen in hun collectie. Vooral in Kuyichi's T-shirts en spijkerbroeken is een flinke stijging van deze milieuvriendelijke stof terug te vinden.

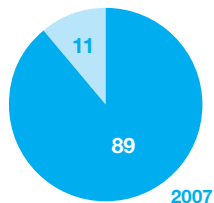
Daarnaast is Kuyichi al druk bezig met test-samples om in volgende collecties ook gebruik te kunnen gaan maken van andere natuurvriendelijke materialen zoals biologisch katoen gemixt met linnen en gerecycled katoen.

MADE-BY score Le Big

Sociaal gecertificeerd

% van totale collectie

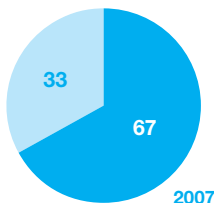
- klasse A
- klasse B
- klasse C
- niet gecertificeerd

Biologische katoen

% van totale katoencollectie

- biologisch / in conversie
- conventioneel

Biologische katoen

gebruikte hoeveelheid

 = 5000 kilo

Sociale omstandigheden. Le Big produceert maar liefst 90% van haar collectie onder goede arbeidsomstandigheden. Dit gebeurt in Europese landen met een hoge standaard op dit gebied zoals beschreven in 'Social Policy in Developed Countries' op pagina 15.

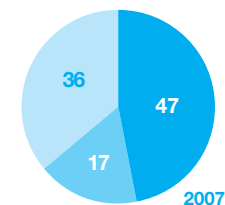
Milieu omstandigheden. Le Big is er in haar eerste jaar binnen het MADE-BY programma in geslaagd al een zeer groot gedeelte van haar collectie (67%) van biologische katoen te produceren. De productie van deze artikelen vond plaats in Portugal.

MADE-BY score M'Brze

Sociaal gecertificeerd

% van totale collectie

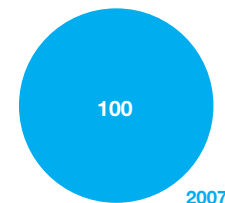
- klasse A
- klasse B
- klasse C
- niet gecertificeerd

Biologische katoen

% van totale katoencollectie

- biologisch / in conversie
- conventioneel

Biologische katoen

gebruikte hoeveelheid

 = 5000 kilo

Sociale omstandigheden. M'Brze is een jong merk dat al bij de keuze van haar suppliers rekening gehouden heeft met de sociale werkomstandigheden. En dit is meteen af te lezen aan de sociale scores: 47% van hun collectie is geproduceerd volgens standaarden die volgens de MADE-BY benchmark Social standards in de hoogste klasse behoren.

Milieu omstandigheden. Voor M'Brze is het werken met puur natuurlijke materialen een van de uitgangspunten en dit vertaalt zich direct terug in de collectie van 2007. Deze collectie bestaat namelijk volledig uit kledingstukken die gemaakt zijn met 100% biologisch katoen.

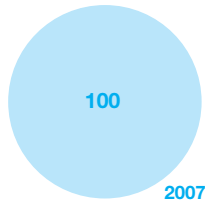

MADE-BY score Mim-Pi

Sociaal gecertificeerd

% van totale collectie

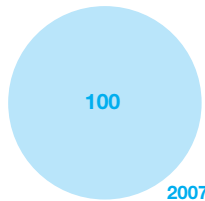
- klasse A
- klasse B
- klasse C
- niet gecertificeerd

Biologische katoen

% van totale katoencollectie

- biologisch / in conversie
- conventioneel

Sociale omstandigheden. In 2007 heeft de focus gelegen op het introduceren van milieuvverbeteringen bij een van de key suppliers van Mim-Pi. In 2008 zullen de eerste stappen genomen worden om ook de sociale werkomstandigheden onder de loep te nemen en daar waar nodig verbeterplannen op te stellen en door te voeren.

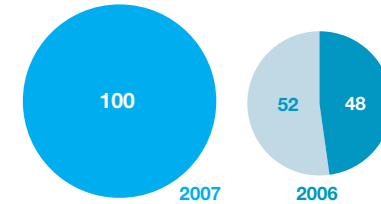
Milieu omstandigheden. Mim-Pi is een van de voorlopers bij het werken met nieuwe milieuvriendelijke materialen, door in haar 2007 collectie ook Tencel te verwerken. Daarnaast zijn in 2007 de eerste voorbereidingen getroffen om de key supplier van Mim-Pi in India vertrouwd te laten raken om met biologisch katoen te gaan werken. Mede daardoor zijn tegen het eind van 2007 daadwerkelijk de eerste orders biologisch katoen doek door deze key supplier besteld waardoor in de najaarscollectie van 2008 Mim-Pi haar eerste biologisch katoen kledingstukken kan presenteren.

MADE-BY score Rianne de Witte

Sociaal gecertificeerd

% van totale collectie

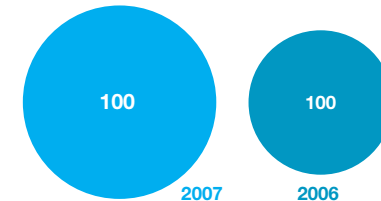
- klasse A
- klasse B
- klasse C
- niet gecertificeerd

Biologische katoen

% van totale katoencollectie

- biologisch / in conversie
- conventioneel

Biologische katoen gebruikte hoeveelheid

± 39 kilo

 = 5000 kilo

Sociale omstandigheden. Rianne de Witte produceert haar collectie in Nederland en Polen. De werkomstandigheden in beide landen zijn over het algemeen op minimaal hetzelfde niveau als gerealiseerd door middel van sociale certificering.

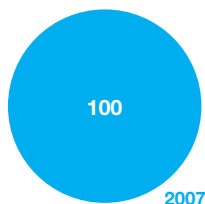
Milieu omstandigheden. Rianne de Witte produceert couture fashion van verschillende materialen. Zij gebruikt waar mogelijk biologisch katoen maar werkt ook met andere milieuvriendelijke materialen als PLA (stof gemaakt van maïs) en Lyocell, een duurzame viscoseachtige stof.

MADE-BY score Suite69

Sociaal gecertificeerd

% van totale collectie

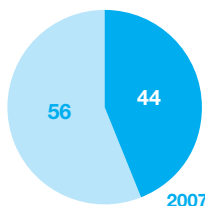
- klasse A
- klasse B
- klasse C
- niet gecertificeerd

Biologische katoen

% van totale katoencollectie

- biologisch / in conversie
- conventioneel

Biologische katoen gebruikte hoeveelheid

 = 5000 kilo

Sociale omstandigheden. De artikelen van Suite69 worden geproduceerd in Turkije in een fabriek waarin goede arbeidsomstandigheden worden geregeld conform de richtlijnen van de Fair Wear Foundation. 100% van de artikelen wordt conform deze maatstaven geproduceerd.

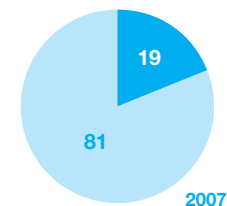
Milieu omstandigheden. Suite69 verwerkt biologische katoen uit Turkije in de collectie. Bijna de helft van de collectie is gemaakt van biologische katoen.

MADE-BY score Tuff 2007

Sociaal gecertificeerd

% van totale collectie

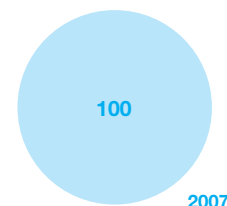
- klasse A
- klasse B
- klasse C
- niet gecertificeerd

Biologische katoen

% van totale katoencollectie

- biologisch / in conversie
- conventioneel

Sociale omstandigheden. Vanwege interne organisatieveranderingen in 2007 heeft Tuff zich genoodzaakt gezien om eerst de productieafdeling weer volledig bemand te krijgen, waardoor nog geen verbeteringen op het gebied van sociale werkomstandigheden opgepakt konden worden. Wel heeft Tuff 19% van haar collectie laten produceren door een supplier in Europa (Portugal) waar de arbeidsomstandigheden in de gaten gehouden worden door goed functionerende overheden en vakbonden.

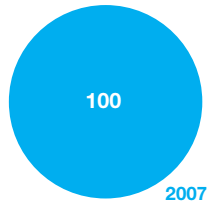
Milieu omstandigheden. Ook wat betreft verbeteringen op het gebied van het milieu heeft Tuff niet de voortgang kunnen boeken zoals zij zelf graag had gezien. In 2008 zal Tuff biologisch katoen in de collectie gaan verwerken.

MADE-BY score 100% Organic Cotton

Sociaal gecertificeerd

% van totale collectie

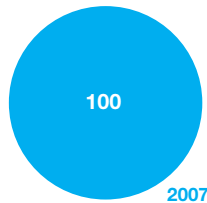
- klasse A
- klasse B
- klasse C
- niet gecertificeerd

Biologische katoen

% van totale katoencollectie

- biologisch / in conversie
- conventioneel

Biologische katoen gebruikte hoeveelheid

± 13.134 kilo

 = 5000 kilo

Sociale omstandigheden. 100% Organic Cotton werkt met sociaal gecertificeerde naaiateliers. Alle producten uit de collectie van 2007 zijn geproduceerd bij een SA8000 gecertificeerde leverancier in Peru.

Milieu omstandigheden. Zoals hun naam al doet vermoeden is het werken met puur natuurlijke materialen een van hun kernfilosofieën van 100% Organic Cotton en dit vertaalt zich direct terug in hun collectie van 2007. Deze collectie bestaat uit uitsluitend kledingstukken die gemaakt zijn van 100% biologisch katoen.

Boycot.it, Hupsakee en TCC

Helaas is inmiddels bekend geworden dat Jitmar, het productiebedrijf van de merken Boycot.it, Hupsakee en TCC, in april 2008 failliet verklaard is waardoor het MADE-BY lidmaatschap beëindigd is.

Karin Reimerink,
supply chain manager MADE-BY:

"Wie maak ik blij met wat ik doe? Dat vroeg ik me aan het eind van mijn vorige functie als consultant bij grote multinationals wel een beetje af. Het werk was zeker interessant, maar ik begon meer en meer de daadwerkelijke toegevoegde waarde te missen. Bij MADE-BY vind ik die wel. Wat me bij MADE-BY ook erg aanspreekt, is de heersende pioniersgeest: we zijn echt samen dingen aan het opzetten. MADE-BY is een jonge organisatie en bepaalde beleidskwesties zijn daardoor 'work in progress'."

Mrs. Babli,
draadjes-knipster bij Ginni Filaments, Uttar Pradesh, India:

"Ik werk nu ongeveer 6 maanden bij Ginni Filaments. Ginni is dicht bij mijn huis waar ik woon met mijn man en zoon. Ik vind mijn werk leuk omdat het me de mogelijkheid biedt te leren. Daarnaast betalen ze een goed salaris en zijn de werken goed. Mijn ambitie is om kwaliteitscontroleur te worden."

2d. Producentenontwikkeling.

Doel: het realiseren van een compleet aanbod aan gecertificeerde leveranciers.

Resultaat: start van certificering van leveranciers in India, Afrika, China, Europa, Peru en Turkije.

Duurzame productieketens. Op verschillende plekken in de wereld werkt MADE-BY samen met producenten aan duurzame productie. In India en Peru is MADE-BY al een aantal jaren geleden begonnen met het opzetten en coördineren van biologische katoenprojecten en met het certificeren van naaiateliers. In Afrika is in 2007 vooral gewerkt aan het ondersteunen van katoenboeren. Vanwege het belang van China als productieland voor kleren en schoenen is MADE-BY ook daar begonnen met het bouwen van een duurzame keten, net als in Europa en Turkije; regio's die bij merken favoriet zijn vanwege hun kwaliteit en flexibiliteit.

Alle activiteiten op het gebied van producentenontwikkeling, inclusief het onderzoek naar milieuvriendelijke materialen en processen, voert MADE-BY uit in nauwe samenwerking met Solidaridad, internationale certificeringsbedrijven en lokale maatschappelijke organisaties.

Belangrijkste resultaten 2007.

- Stabilisatie van katoenprogramma Peru 'Oro-Blanco' en professionalisering commerciële activiteiten.
- Uitbreiding van het Indiase producentennetwerk tot vijftien fabrikanten. Deze fabrikanten produceren voor zes MADE-BY merken (Imps&Elf, Jackpot, Mim-pi, M'BRAZE, 100% Organic, Kuyichi) geweven en vlak- en rondbrei artikelen van biologische katoen en/of hebben sociale of milieuverbeteringsprogramma's lopen. Bij het merendeel van deze producenten is ook het Track & Trace systeem ingevoerd.
- Succesvol programma textielindustrie van Tirupur, India ter verbetering van de milieuprestatie op het gebied van wet-processing (verven, bleken, wassen e.d). Realisatie van energie en waterbesparing bij vijf bedrijven. Vervolg en uitbreiding gepland voor 2008.
- De Indiase kledingproducent Tubeknit (reeds SA8000 gecertificeerd) is in de afronding voor het label EU Ecolabel Textiles; milieustandaard voor de productie processen zoals wassen, verven en finishen.
- Het biologische en fair trade katoenproject Chetna Organic (Hyderabad, India) is gegroeid van zestienhonderd naar achtduizend deelnemende boerengezinnen.
- Jackpot en Nomad zijn gestart met het in China produceren van artikelen gemaakt van biologische katoen.
- Uitbouw van het producentennetwerk in (oost) Europa en Turkije tot veertien leveranciers. Inmiddels produceren zeven merken (Kuyichi, Imps&Elfs, It'sMi, Suite69, Rianne de Witte, Kidscase and Le Big) op duurzame wijze in deze regio.

In Turkije zijn twee leveranciers getraind in Track & Trace.

- Stabilisatie en uitbreiding van biologische katoenproductie in Afrika (Béning, Senegal, Zambia).
- Opstart van sociale certificering voor fabrikanten Edun in Afrika (Lesotho, Uganda, Tanzania).
- Spinner Super C (onderdeel van Super Spinning Mills) is SA8000 gecertificeerd.
- Le Big en MADE-BY zijn erin geslaagd in één jaar het aandeel in de collectie dat van biologische katoen wordt gemaakt te verhogen van 0% naar 67%. De productie vond plaats bij een Portugese beenmode fabrikant met behulp van biologisch garen van een Portugese spinner.

Nabije toekomst. In 2008 gaat MADE-BY zich concentreren op het verder uitbouwen van de netwerken in India, Turkije, Europa en China. Hierbij zal met name ook worden gewerkt aan de ontwikkeling van milieuvriendelijke materialen, anders dan katoen, en milieumaatregelen in de verf- en finishprocessen. Volgend jaar zal deze informatie via een producentendatabase beschikbaar komen voor MADE-BY leden.

Mr. Senthil,
algemeen directeur van
Thambi Modern Spinning Mills,
India

"Werken met biologische katoen is zeer eenvoudig: de vervuiling en de hoeveelheid afvalwater is veel minder en het is gemakkelijk om mee te werken. Ik ben zeer optimistisch over de toekomst van biologische katoen in India omdat ik denk dat het een zeer lucratieve business is."

Mr. Rajesh Panwar,
algemeen directeur van
Raj Eco Farms, Khargone, India

"Ik vind het belangrijk om actief bezig te zijn met het motiveren van boeren en het verhogen van hun capaciteit door kennis met hen te delen. Raj Eco Farms' ambities op het gebied van duurzaamheid komen o.a. tot uiting in de 'afname garantie' en in de steun aan boeren bij het verkrijgen van financiële ondersteuning van de overheid."

3. Bestuur en organisatie.

Bestuur

Het bestuur van de stichting MADE-BY kent een multi-stakeholder samenstelling met daarin vertegenwoordigers van deelnemende modemerken, producenten en maatschappelijke organisaties. Het bestuur bestaat uit zes leden:

Merken

Tony Tonnaer, Kuyichi, Nederland (penningmeester en secretaris)
Fons Cohen, Imps & Elfs, Nederland

Producenten

Patricio Luzanto, Limatex, Peru
Mans Lanting, Chetna Organic, India

Maatschappelijke organisaties

Nico Roozen, Solidaridad, Nederland (voorzitter)
Rebecca Callahan-Klein, Organic Exchange, USA

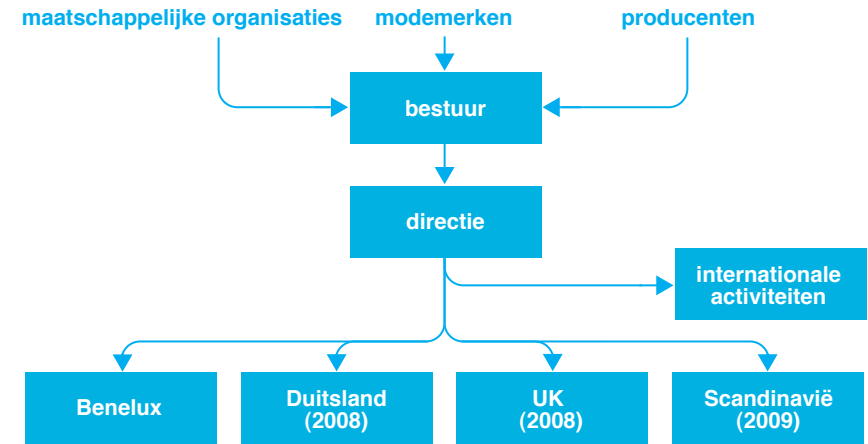
Personeel

MADE-BY, Amsterdam, Nederland

Mark Huis in 't Veld, directeur
Caroline van den Berge, manager communicatie
Esther Verburg, business development manager
Karin Reimerink, supply chain manager
Sherida Alidjan, office manager
Evert Jan Poppe, supply chain stagiaire
Shivani Ahlowalia, supply chain stagiaire
Nany Kusuma, marktonderzoek stagiaire

Solidaridad, Utrecht, Nederland

Janet Mensink, programmacoördinator Fashion (India)
Maaike Schouten, programmamedewerker Fashion (Afrika)
Edwin Koster, programmamedewerker Fashion (China, Europa en Midden-Oosten)
Gonzalo la Cruz, Solidaridad Peru
Martin Ma, Solidaridad China
Erik de Wit, marktontwikkeling
Melanie Koster, financial controller

Organogram MADE-BY

4. Financieel verslag

Balans per 31 december 2007 (in euro's)

ACTIVA	2007	2006
Materiële vaste activa	0	0
Vlottende activa	102,254	60,971
Liquide middelen	265,395	146,123
Totaal activa	367,649	207,094

PASSIVA		
Eigen vermogen	-	-
Kortlopende schulden	367,649	207,094
Totaal passiva	367,649	207,094

Staat van baten en lasten over 2007

BATEN	2007	2006
Subsidies	525,284	471,903
Licentiefee	90,314	51,838
Overige	19,677	6,713
Totaal	635,275	530,454

LASTEN		
Personeelskosten	362,638	284,306
Kantoorkosten	64,589	47,248
Reiskosten	11,797	7,823
Track & Trace	8,095	10,023
Startkosten Duitsland	12,096	-
Communicatie	176,063	181,054
Totaal	635,275	530,454

Resultaat boekjaar	0	0
---------------------------	----------	----------

Toelichting. Activa en passiva in vreemde valuta zijn omgerekend tegen de koers op balansdatum. Baten en lasten worden omgerekend tegen de koers op het transactiemoment. Koersverschillen zijn verwerkt in de staat van baten en lasten.

Grondslagen voor waardering van de balans. De jaarrekening is opgesteld op basis van historische kosten. Tenzij anders is vermeld, zijn activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

De bedrijfsmiddelen worden gewaardeerd tegen de aanschafwaarde, verminderd met jaarlijkse lineaire afschrijvingen gebaseerd op de verwachte economische levensduur. Op aanschaffingen in het verslagjaar wordt naar tijdsgelang afgeschreven. Ontvangen subsidies worden in mindering gebracht op de aanschafwaarde. De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde, voor zover nodig rekening houdend met mogelijke oninbaarheid. Deze mogelijke oninbaarheid wordt bepaald door individuele beoordeling van de vorderingen.

Grondslagen voor de resultaatbepaling. Baten en lasten worden verantwoord in het jaar waar zij betrekking op hebben. Winsten worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden in het boekjaar zijn in aanmerking genomen voor zover zij bekend waren bij het opstellen van de jaarrekening.

De licentiefee is het door de deelnemende merken verschuldigde bedrag voor het gebruik van de MADE-BY Label certificering in het boekjaar, onder aftrek van BTW. De licentiefee wordt berekend over het inkoopvolume.

De jaarrekening is opgesteld met als uitgangspunt dat de activiteiten van MADE-BY van vennootschapsbelasting zijn vrijgesteld.

Personeel. Gedurende het boekjaar 2007 had MADE-BY gemiddeld 5,45 (2006: 4,25) fulltime werknemers in dienst. De bestuursleden participeren op vrijwillige basis. Zij ontvangen van MADE-BY geen bezoldiging voor hun participatie. De reiskosten om bestuursvergaderingen bij te wonen kunnen worden gedeclareerd. Door MADE-BY is een bedrag van 65.300 euro voor brutoloon inclusief vakantiegeld en eindejaarsuitkering (2006: 65.600 euro) en een bedrag van 16.000 euro voor pensioenpremies (2006: 17.500 euro) betaald voor de directie.

Accountantsverklaring. Dit financieel verslag over 2007 is onderdeel van het financiële jaarverslag 2007 van de Stichting MADE-BY Label, waarin een accountantsverklaring van Ernst & Young Accountants is opgenomen

5. De partners van MADE-BY.

Lijst van merken en partners

Op 31 december 2007

Merken

Alchemist

Damesmode
Amsterdam, Nederland
www.alchemist-fashion.com

Boycot.it

Kinderschoenen
Grave, Nederland
www.jitmar.nl

Circle of Trust

Jeans & fashion
Amstelveen, Nederland

Edun

Jeans & fashion
Dublin, Ierland
www.edun.ie

Hupsakee

Kinderschoenen
Grave, Nederland
www.jitmar.nl

Imps&Elfs

Kinderkleding
Amsterdam, Nederland
www.imps-elfs.nl

Inti

Handmade knitwear
's Hertogenbosch, Nederland
www.intiknitwear.com

Intoxica

Jeans & fashion
Amsterdam, Nederland
www.intoxica-jeans.com

It'sMi

Kinderkleding
Alkmaar, Nederland
www.itsmi.nl

Jackpot

Dameskleding
Kopenhagen, Denemarken
www.jackpot.dk

Kidscase

Kinderkleding
Amsterdam, Nederland
www.kidscase.com

Kuyichi

Jeans & fashion
Haarlem, Nederland
www.kuyichi.com

Le Big

Beenmode
Amsterdam, Nederland
www.lebig.com

Little Feet

Kinderkleding
Made, Nederland

M'Braze

Dames & heren kleding
Amsterdam, Nederland
www.m-brazebasics.com

Mim-Pi

Meisjeskleding
Grootschermer, Nederland
www.mim-pi.nl

Moodstreet

Kinderkleding
Made, Nederland
www.moodstreet.nl

Nomad

Outdoor kleding
Zevenaar, Nederland
www.nomad.info

Norintra Pure Nature

Dameskleding
Essen, Duitsland
www.norintra.com

100% Organic Cotton

T-shirts
Amsterdam, Nederland
www.100percentorganiccotton.com

Rianne de Witte

Design kleding en accessoires
Tilburg, Nederland
www.riannedewitte.nl

Slippely

Damesshirts
Amsterdam, Nederland
www.slippely.nl

Suite69

Dames en heren kleding
Amsterdam, Nederland
www.suite69.eu

Total Chaos Company

Kinderschoenen
Grave, Nederland
www.jitmar.nl

Tuff

Kinderkleding
Oisterwijk, Nederland
www.tuff.nl

Partners

Solidaridad

Initiatiefnemer van MADE-BY
Utrecht, Nederland
www.solidaridad.nl

Organic Exchange

Oakland, Verenigde Staten
www.organicexchange.org

Historic Futures

Cheltenham, Groot Britannië
www.historicfutures.com

Europese Unie

Brussel, België
Europa.eu

Fair Wear Foundation

Amsterdam, Nederland
www.fairwear.nl

ICCO

Utrecht, Nederland
www.icco.nl

Ministerie van VROM

Den Haag, Nederland
www.vrom.nl

MVO Nederland

Utrecht, Nederland
www.mvonederland.nl

NCDO

Amsterdam, Nederland
www.ncdo.nl

SAI

New York, Verenigde Staten
www.sa-intl.org

Stichting Doen

Amsterdam, Nederland
www.doen.nl

Colofon.

Redactie

Caroline van den Berge
Miranda Hoogervorst

Tekst

Mark Huis in 't Veld
Nico Roozen
Esther Verburg
Caroline van den Berge
Karin Reimerink
Edwin Koster
Janet Mensink
Miranda Hoogervorst

Vertaling

Concorde Group

Ontwerp

Janneke Bergmans

Drukwerk

Drukkerij Pascal, Utrecht
Partner van MVO Nederland
FSC gecertificeerd
CoC nummer SCS-COC-00652-CI
Papier: Biotop 90 g/m²
Gemini 240 g/m²

Copyright

Stichting MADE-BY-label
Prins Hendrikkade 25
1012 TM Amsterdam
T +31(0)20 5230666
F +31(0)20 6266132
info@made-by.nl
www.made-by.nl

De 3 P's van People, Planet,
Profit vind je ook terug in het
beleid van drukkerij Pascal:
Papier, Plaat, Pers.

Papier. De drukkerij is FSC gecertificeerd, dat wil zeggen dat de drukkerij gebruik mag maken van het FSC-logo. FSC biedt de klant de garantie dat het hout waarvan het papier gemaakt is afkomstig is uit duurzame en verantwoorde bosbouw.

Plaat. De drukplaten worden op een chemieloze manier gemaakt. Geen afval.

Pers. Door moderne innovatie geeft de drukpers een aanzienlijke besparing op poetsdoeken en wasmiddelen en een enorme reductie op alcoholgebruik (van 8% naar 2%!) Geweldig toch!

Frans Boon
Directeur-eigenaar
Drukkerij Pascal

